

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Ignatii Loiolae, Qui religionem Clericorum Societatis Iesv instituit

Ribadeneyra, Pedro de

Coloniæ Agrippinæ, 1602

Salmanticæ rursus comprehenditur, & liberatur. XV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45323

rico iuuit, suamque & suorum operam atque omne genus officij humanissime detulit.

*SALMANTICAE RYRSVS
comprehenditur, & liberatur.*

CAPVT XV.

Salmanticæ cœpit (vt cōsueuerat) populi animos ad Christi imitationem acuere. Ex more sæpius confitebatur pio euidam, & religioso ex Dominicana familia viro, qui in doctissimo illo Diui Stephani conuentu cōmorabatur. Haud ita multò post quã Salmanticam venit, Cōfessarius Ignatio significat, sui Cœnobij fratres, magno ipsum alloquendi audiendique desiderio teneri. Cùm se præsto esse respondisset, ad prandiũ in diem Dominicum inuitat, simulque vt se præmuniret, præmonet, velle illos multa de ipso sciscitari, multa cognoscere. Ad conditum diem Ignatius cum socio venit, pransi, in sacellum ipsi, Confessarius, fratres præterea duo cōueniũt, quorum alter Cœnobium pro Priore gubernabat. Is blande Ignatium intuitus, ac beneuolè. Gaudeo, inquit, cùm tam multa de tua virtute

ac

ac moribus passim prædicari audio, teque eum esse, qui non tibi solum, sed aliorum etiam salutem seruias, & Apostolicum in morem circumiens, populos doceas. Neque hoc præcipuum mihi, sed commune etiam cum reliquis nostris gaudium est. Quod quo solidius gaudeamus, cupimus his de rebus sigillatim aliqua ex te sanè audire, imprimisque in quo studij genere euigilaeris, quibus in litteris versatus sis. Cum simpliciter candidèque id quod erat, Ignatius respōdisset; Quid est ergo, inquit, quod tam tenui doctrina præditi, ac primis vix litteris imbuti, concionamini? Nos verò, Ignatius inquit, non concionamur, sed interdum cum res fert, de diuinis rebus familiariter loquimur. Et ille, De quibus nā, inquit, diuinis rebus? hoc enim est, quod maxime scire auemus. Tunc Ignatius: Nos aliquādo, Pater, de virtutis dignitate, ac turpitudine vitiorum loquimur: eos, qui nos audiunt, ad virtutes hortamur, à vitijs abducim⁹. Vos, Prior Vicarius inquit, in docti estis, ut vos ipsi profiteamini, de virtutibus tamen, & vitijs sermonem habetis, atqui de his quidem verba rectè facere nemo sanè potest, nisi aut doctrina labore

labore

labore parta, aut diuinitus infusa : in vobis doctrina non præstat, Spiritus ergo sanctus. Atque hoc est de Spiritu sancto, quod scire cupimus. Hic aliquid quantisper Ignatius hæsit, nouo illo genere argumentandi commotus. Post aliquantulum verò silentium, cum collegisset, Sit, inquit, satis, nihil enim est opus, vt ultra progrediamur. Cum verbo de Spiritu sancto Vicarius præmeret, & vehementer ad respondendum, Ignatium vrgeret, elicere ab ipso illud tantum potuit: Ego, pater, nihil quidem amplius dicam, nisi id forte iubeant, qui superiores sint, & mecum agere suo iure possint. Cum tot modis, Vicarius inquit, errores in festis tot nouæ pestes quotidie existant; quomodo doceas explicare non vis? atqui facillime efficiemus, omnia vt dicas. Hic, inquit, manetote. Remanent Ignatius & socius in Sacello. Illi festinanter abeunt. Omnes Cœnobij fores occludi iubentur in cubiculum homines abducunt: tres ipsos dies eos retinent in Cœnobio qui quidem dies Ignatio fuere lætissimi. Cum monachis cibum vnà capiebant: vbi Ignatius erat, eò multi ex ipsi ad illum audiendum ventitabant: cubiculum ferè semper erat auditoribus

refe

refertum, quib. ipse audacter, palamq; de diuinis rebus ex more loquebatur, multisq; suū institutū, ac docēdi rationē probabat. Quocirca dissētio quodāmodo inter illos facta est, cū alij probarēt, alij verò improbarēt eius doctrinam. Interea religiosi partes, temporū calamitatibus admoniti, & Ignatij de diuinis rebus loquendi vi ac libertate, hominum ad eum concursu, rumore denique ipso (qui aliquid veritati semper affingit) commoti, ne quid fortè mali subesset, rem deferunt ad Episcopi Vicarium. Vicarij apparitor post triduum in Cœnobium venit: Ignatium, sociumque comprehendit: in carcerem contrudit, nō quidem in inferiorem cum facinorosis hominibus, sed in superiorem quendam à communi habitatione seiunctum, malè materiaturum, peruetustum, repletum sordibus, foetore tetrum, atque eadem cathena duodecim, tredecimve palmorum longitudine, altero vtrumque pede colligat, atque ita constringit, vt alter alteri semper adesse cogeretur. In hunc modum noctem illam peruigiles, orantesque traducunt. Postridie, vbi rescitum est eos in custodia esse, lectorum stragula, cibos, reliqua

E
vitæ

vitæ necessaria abundè suppeditârunt
 pij viri, quorum magnus numerus, au-
 diendi causa, ad Ignatium cōcurrebat.
 Ille verò morem suum illum retine-
 bat, virtutes ornandi, accusandi vitia,
 excitandi omnes ad humanarum re-
 rum despicientiam, Baccalaureus qui-
 dam Frias, Episcopi Vicarius, ad eos
 in carcerem venit: vtrumque separa-
 tim interrogat: illi Ignatius scripta
 sua, hoc est, Exercitationum spirituale-
 um librum ad examinandum tradidit
 duos (præter eū qui secum erat) socios
 sibi esse monet: locū, vbi sint, indicat.
 Socij illi, Vicarij iussu, in inferiore car-
 cere detruduntur, vbi reliquæ custodi-
 æ asseruabatur, quo ab Ignatio, parietibus
 disiuncti essent. In hac item iactatio-
 ne, & oblata sibi tempestate, nullum
 innocentia suæ defensorem adhibuit.
 Præterierant aliquot iam dies, cum
 ad iudices quatuor, viros eruditos, &
 graues, Ignatius adducitur. In ijs tres
 Doctores fuerūt, Isidorus, Parauignus,
 Frias; quartus, is qui est à me nomi-
 nus Baccalaureus Frias, quem pro Ep-
 scopo fuisse iam diximus. Hi omnes
 traditum Exercitationum librum le-
 gerant, & curiosius etiam expend-
 rant. Productum ad se Ignatium mu-

rogant, multa non modò de libro illo, sed de abstrusis, reconditisque Theologiæ quæstionibus, de inexplicabilibus sanctissimæ Trinitatis, incarnationis, atque Eucharistiæ mysterijs, & id genus alia percontantur. Ad quæ Ignatius (se in creditum modestè præfatus) tam doctè grauitèrque respondit, vt magis admirationi esset, quàm reprehensioni locus. Deinde Episcopi Vicarius quæstionem ex iure canonico enodandam Ignatio proposuit: quam ille (cum se prius ignorare Doctõrum de eare sententias dixisset) ita dissoluit, vt scopum ipsum attingeret. Deniq; iussus est, primùm Decalogi præceptum, vt populis solebat, exponere. Ille verò tam multa, tam exquisita in eam rem differuit, vt omnè illi vltra interrogandi cupiditatè abijcerent. Vnũ erat, quod iudices nõ satis probare videbantur: quod initio ferè Exercitationum spiritualium positum, eam doctrinam continet, qua docemur, cogitationem, quæ peccatum veniale sit, ab ea cogitatione, quæ sit mortifera, verè secernere. Id vitio propterea vertebant Ignatio, non quod falsum esset, sed quod cū minus esset doctrina excultus, ea constitueret, quæ discerni

discerni absque magna doctrina non possunt. Ad quod Ignatius t̄arum, Vera ne sint an falsa, quæ scripsi, vestri iudicij est (ego enim meum non interpono) si vera sunt, probate; si falsa, reijcite. Illi tamen nullo modo improbare ausi sunt. Multi, vt supr̄a diximus, ad Ignatium, visendi audiendiq; gratia, conueniebāt; ex quorum numero Franciscus Mendotius (is qui Burgenfis Episcopus, & S. R. E. Cardinalis postea excessit è vita) vicem illius dolens ab eo familiariter aliquando quæsiuit, dolenter ne ferret carcerem illum, & vincula? cui Ignatius: An tantū malum tibi videtur carcer esse? at verò nō tantæ Salmanticę compedes sunt, nō tot cathenę, quin ego plures pro Christo cupiam. Atq; etiam sacratę quædam fœminæ, sanctitatis Ignatij opinio cōmotæ & priuatis eius colloquijs pietatem aliquando incensę, ad ipsū in carcere inclusum epistolam scripserunt; in qua & eius iniurias dolebant & eos qui Ignatium in periculum illud discrimenque coniecerant, grauius accusabant: ad quas Ignatius respondit, oppido se mirari, illas quib. crucis Christi mysterium notum ac peritatum esse oportebat, immentos g

ria thesantos in cruce inclusos penitus ignorare: se quidē gaudio exultare, & maiora & grauiora propter Dominum suum patiendi, perferendique cupiditate vehementer ardere. Idque grauissimis verbis atq; ardentibus scripsit, prorsus vt illas & puderet sui, & Ignatium imitandi patiendique propter Christum inflammatū quoddam desiderium incesset. Dum in custodia Ignatij, socij tenerentur, accidit vt reliqui vincti, præterquam illi, apertò carcere fuga omnes euaderent. Itaque socij postero die manè, soli parentibus foribus reperti sunt. Idq; tum apud iudices, tum apud populum multum admirationis habuit, quocirca è carcere emissi sunt, & in amplam domum traducti. Secundò & vicesimo die, ex quo capti fuerāt; accersiti sunt à Iudicibus, vt sententiam, quæ in eos ferebatur, audirent. Huius sententię summa erat, vitam atq; doctrinam Ignatij, sociorūque integram, nullaque omninò labe aspersam videri: liberum illis esse, pro sua cōsuetudine, populum docere, deque omnib. rebus diuinis colloqui: illud vnum cauerent, ne, quid mortale peccatum, quid veniale esset, definirent, nisi quatuor adhuc annos in lit-

terarum studio posuissent. Quā sententiam tam diu seruaturum se dixit Ignatius, quam diu in illorum iurisdictione, ac potestate esset. Neq; enim esse quum, ut nullo vitio in vita deprehenso, nullo errore in doctrina, ianuā sibi ad animarum utilitatem obstruerent, ac loquendi liberè facultatē eriperent se sui iuris esse, suāq; vitæ rationibus consulturum.

IN PARIISIENSEM ACADEMIAM studiorum causa contendit.

CAPVT XVI.

EX quo primum Ignatius animus ad studia contulit, magna deliberatione sollicitari cœpit, utrumne, decurso studiorum curriculo Religionem aliquā ingredi, an liber atque expeditus ad salutem animarum vagari, aliosq; sibi eiusdem propositi socios deberet adiungere. Quæ sanè consultatio valdè eius animū sollicitū habebat. Quòd si religio cōplectēda esset, eadem sequenda videbatur, quæ labor factata esset, ac planè dissoluta, in qua videlicet multa pati, multa ab hominibus, seuuere disciplinam recusantibus, perferre cogeretur. Sed in hac deliberatione